

Udtalelse fra de nordiske socialdemokratiske partiledere samlet i Stockholm 02.09.2016 indenfor rammen af SAMAK – Arbejderbevægelsens Nordiske Samarbejdskomite.

- **Urolige tider kræver lederskab og nordisk sammenhold**

Den internationale situation er blevet mere krævende. Der er krig langs Europas ydre grænser, øget spænding mellem øst og vest og vi lever med en vedvarende terrortrussel. I Europas nærområder mod syd ser vi problemer knyttet til korrupsion, mangelfuld ledelse, demografi og lave oliepriser. Dette giver grobund for radikalisering og konflikt – og for at mennesker tvinges på flugt.

Den politiske situation i Europa er også kompleks. Brexit var et udtryk for en tillidskrise, en følelse af utryghed og uretfærdighed. Mange briter oplever arbejdsløshed, økonomisk trang, social dumping og uro på grund af høj indvandring. Højrefløjen har de sidste ti år lykket sig med at svække fagbevægelsen og reducere fællesskabets ansvar igennem privatisering.

Norden er ikke Storbritannien, men det som tager lang tid at bygge op, kan tage kort tid at rive ned. Under den svenske borgerlige regering blev Sverige på otte år et af de OECD-lande med højest voksende forskelle.

NordMod2030-projektet tydeliggjorde den nordiske models gode resultater og store muligheder, men pegede også på behovet for fornyelse. Der er brug for en kontinuerlig indsats for at skabe udvikling og arbejdspladser. Vi kan og bør gøre en forskel i klimapolitikken - det haster at gøre mere. Vi har ikke tid til at vente, men må være utålmodige og pågående.

De gode fællesarealer i samfundet som børnehaverne, skolerne og frivilligheden må værnes om. Ikke mindst må vi tage vare på og udvikle det organiserede arbejdsliv, som er en grundpille for nogle af de vigtigste kvaliteter ved de nordiske samfund. Lav forskel, høj beskæftigelse, ligestilling og magtbalance mellem arbejde og kapital.

Vi må sikre en stabil og god økonomisk udvikling, fordele retfærdigt og bidrage til, at alle har mulighed for at blive hørt.

Når politiske ledere dyrker frygt og uro frem for at vise vej ud af problemerne, skal vi bekæmpe frygten med ord – men også møde frygtens årsager politisk: Imod arbejdsledighed og lave lønninger, dårlig infrastruktur og voksende økonomiske uligheder.

Fra vores møde i Stockholm 2. september vil vi fremhæve:

Norden står stærkt, men det internationale billede skaber uro også her og kræver lederskab og nye indsatser. Vi vil:

- (1) Indenfor rammen af SAMAK styrke kontakten og samarbejde om udenrigspolitiske spørgsmål og videreudvikling af det nordiske samarbejde.

- (2) Gå ind for at styrke arbejdet i SAMAK for at holde løbende kontakt om sager, som behandles i EU og vurdere mulighederne for nærmere nordisk samarbejde om at fremme forslag i EU/EØS-sammenhæng.
- (3) Styrke dialogen inden for rammen af SAMAK til gavn for en tydeligere og mere proaktiv nordisk profil internationalt.

Vi vil videreudvikle og fremme den nordiske model med dens unikke kombination af effektivitet, udligning, ligestilling og tillid. Dette er de nordiske landes vigtigste ressource for, at lykkes med omstilling og arbejde for alle. Vi er enige om:

- (1) At en grundforudsætning for integration af flygtninge og asylansøgere er, at de kommer hurtigt ind på arbejdsmarkedet eller i jobrelevant uddannelse. Tilstrækkeligt gode sprogkunderskaber, som kan udvikles parallelt med job eller i jobtræning, spiller en hovedrolle for at sikre en positiv integration i arbejdslivet (2) At arbejde videre med politik for det nye arbejdsliv, blandet andet i lyset af ny teknologi og delingsøkonomi.

På baggrund af en rapport fra en ekspertgruppe i SAMAK er vi enige om, at følgende principper er afgørende for integration af flygtninge, asylansøgere og andre sårbare grupper i arbejdslivet:

- Vi har et fælles udgangspunkt i vores gamle motto "Gør din pligt og kræv din ret". Vores fælles grundlag er demokrati, retsstat, universelle menneskerettigheder, ligestilling, ligestilling og udligning.
- Vi vælger arbejds- og kompetencelinjen, og ikke lavlønslinjen, for at få sårbare grupper i arbejde.
- Vi ønsker en hurtig afklaring af asylansøgers kompetencer og jobønsker for at sikre den enkelte et arbejde eller den nødvendige uddannelse.
- Vi vil føre en aktiv og gennemgående politik for udligning af samfundet, som ikke accepterer, at der udvikler sig områder med store sociale og økonomiske problemer.
- Vi vil arbejde for en åben og respektfuld debat i det offentlige rum.
- Vi vil styrke det organiserede arbejdsliv og trepartssamarbejdet.
- Vi vil have en ekstra indsats for ligestilling.